

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

15 вересня 2009 року № 34 (302)

УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР

ГІРКА ПРАВДА І СОЛОДКА БРЕХНЯ

Ніколи так не брешуть, як під час війни і виборів. У нас, дякувати Богові, про війну не йдеться. Але потоки брехні в заманливих яскравих обгортках щодень густіше і навальніше цідяться на голови спантелених громадян з усіх масмедійних і публічних дзірок. Розвиток інформаційних технологій призвів до того, що розтиразжене хвалювате слово значить незмірно більше, ніж добра справа, здійснена без самовихваляння, а відтак політичні горлохвати з пустодзвонами празникують – це їхній час. "Купуйте наші обіцянки, вони найкращі, найсолодші, найжирніші!" – заманоють вони з телеекранів, газетних сторінок і біг-бордів.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

*...Ледача воля одурила
маленьку душу.*

Т.Шевченко

Зауважте: офіційно виборча кампанія в Україні ще не стартувала, однак наші доморошені мюнхгаузени вже взяли за свою улюблену справу – торгівлю пустопорожніми, абсолютно ні до чого не зобов'язуючими обіцянками. При цьому можна обіцяти що завгодно

СУСПІЛЬСТВО

ПАМ'ЯТИ ЗАГИБЛИХ ЖУРНАЛІСТІВ

На дев'яту річницю зникнення Георгія Гонгадзе 16-го вересня 2009 року о 19.00 вчетверте у Києві на Майдані Незалежності пройде акція, організована виключно громадянами України без партійної та організаційної символіки.

З 2005 року цю акцію щорічно організовують звичайні громадяни, які особисто були знайомі з Георгієм Гонгадзе, і ті, кому дорогі ідеали свободи слова, незалежної журналістики, прав громадян. Люди, які вимагають справедливості, правосуддя та недопущення репресій чи вчинення перешкод щодо журналістської діяльності і тиску на свободу слова з боку влади та "героїв" журналістських матеріалів. Люди, які не сприймають брехню, лицемірство, приховування інформації, непрозорість дій у політиці та державному управлінні.

Участь у акції може взяти кожен громадянин, але виключно як фізична особа, а не як посадовець, член політичної партії чи громадської організації тощо. Під час акції згадуватимуть не лише Георгія Гонгадзе, який волею трагічних обставин став своєрідним символом тих, хто віддав своє життя за сказане чи написане слово, а й імена всіх загиблих українських журналістів.

Оргкомітет

Закінчення на 3-й стор.

Сергій ТРЕГУБЕНКО

І його таки вбили, ще в дитячому віці. Але згадаємо, як усе було.

Народився Рух двадцять років тому. Це була напрочуд жива й активна дитина. Усе, що хотів Рух, неодмінно збувалося. Державна Незалежність, тризуб, жовто-блакитний прапор, заборона компартії – все, за що він брався, реалізовувалося швидко й безповоротно.

Одні його боготворили, інші люто ненавиділи. Але байдужих не було. Жоден комуніст, з їхньої величезної армії, не вийшов на захист свого райкому, коли його опечатували. В той же час одного рухівця вистачало, щоб докорінно змінити ситуацію на великому підприємстві чи в населеному пункті.

В чому була могутність Руху? І чому вона потім звелася нанівець?

Якщо зрозуміти силу тодішнього Руху, то відкриється можливість продовження поступу у розвитку Незалежної держави.

Повернімося в ті часи.

Рух не мав ані державних посад, ані силових структур. Проти нього боролися КПРС, КДБ, ЗМІ, керівництво підприємств і установ. Проти нього боролася держава. А він перемагав. За рахунок чого? Відповідь проста.

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

ШЛЯХ ДОВЖИНОЮ В ДВАДЦЯТЬ РОКІВ

Народний Рух України відзначає свій ювілей

Не маючи жодних механізмів впливу на ситуацію, Рух працював із свідомістю людей. І це діяло набагато ефективніше державного репресивного і пропагандистського механізму.

Влада не могла протистояти людській волі. Звісно, не можна казати, що все суспільство підтримувало Рух, але і тієї невеликої, але дуже активної частини, котра прагнула нового життя, було достатньо для забезпечення розвитку.

Варто згадати і внутрішню структуру тодішнього Руху. Зверху ніхто команд не видавав, фінансово не допомагав. Низи, виходячи з ситуації, проблем і свого та

суспільного розуміння, самостійно приймали рішення та виконували їх.

До керівництва обирали за користю для справи, а не в силу номенклатурних домовленостей. Партійні очільники та їхня діяльність були втіленням волі рухівців.

Це була громадсько-політична сила, збудована знизу на ініціативі громадян, прагнучих змін.

Тож Рух був ініціативою знизу тих людей, котрі брали на себе відповідальність за стан справ у суспільстві й країні та намагалися його покращити.

Ви знаєте, що було записано одним з перших, якщо не першим, пунктом про-

грами Руху? Відродження людини як морально відповідальної особистості.

Зі стовідсотковою впевненістю можна твердити, що це був єдино правильний і дуже успішний шлях – шлях розвитку.

Пам'ятний з'їзд, коли новообраний перший президент України прийшов кликати Рух у владу. Не підтримали. Чи правильне було те рішення? Мабуть, так. На той момент існувало значно важливіше завдання – змінити суспільний світогляд, змінити суспільство. А робота чиновників – це було не головне.

А потім сталося те, що, власне, і визначило зупинку розвитку України і початок занепаду Руху.

Мабуть, довго й наполегливо працювали з керівництвом, але це сталося – Рух пішов у владу. Не хтось, особисто Вячеслав Чорновіл поставив на голосування вилучення з програми отієї мети – відродження людини, як морально відповідальної особистості. Натомість була записана інша – здобуття влади.

Хто був зацікавлений у такому розвитку подій? Та практично всі.

Найперше, не народ, а населення, котре чекало обіцяного комунізму.

Закінчення на 3-й стор.

34

Дорогі читачі! Триває передплата на газету "Нація і держава" на 2009 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2009 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 3,49 грн., 3 місяці – 10,02 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

4 820102 210017

СИМВОЛ НЕЗЛАМНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

У Києві відбулася презентація ювілейної монети, випущеної з нагоди 100-річного ювілею Провідника Організації Українських Націоналістів (революційної) Степана Бандери, а також збірки дитячих коміксів, присвячених Голові ОУН, підготовлених Спілкою Української Молоді в Україні за сприяння Української Інформаційної Служби.

У презентації взяли участь директор компанії-виробника монети "Експрес Кур'єр корпорейшн" Максим Габер, перший заступник голови СУМ в Україні Неля Лаврінченко та керівник Української Інформаційної Служби Андрій Левус.

Директор "Експрес Кур'єр корпорейшн" Максим Габер розповів, що виготовлена з незлізбергу монета, діаметром – 30 мм, товщиною – 3мм, випущена в липні 2009 р. тиражем 500 штук, є свого роду унікальною, адже, окрім "Експрес Кур'єру", подібних речей в Україні поки що не випускала жодна фірма. "Ми вже маємо досвід виготов-

лення ювілейних монет, присвячених Помаранчевій революції, 15-річчю Незалежності України, а також декільком державним діячам, зокрема й Віктору Ющенку, тепер от з'явилася монета, присвячена Бандері", – повідомив М. Габер.

"Ми завжди виховували своє молоде членство на прикладі таких постатей, як Бандера. Для нас важливо,

щоб і та молодь, яка не має стосунку до патріотичних громадських організацій, сприймала Бандеру як героя, як борця за волю України. Тому ми започаткували практику випуску коміксів, у яких у доступній для дитини формі пояснюємо, за що і як боролися наші славні попередники. Це вже третя збірка, присвячена Бандері, але вона доповнена унікальними фотоматеріалами, спогадами доньки Провідника ОУН та його біографічними даними", – наголосила заступник голови СУМ в Україні Неля Лаврінченко.

"100-річчя з дня народження лідера ОУН(р) – це знакова дата для нашого суспільства, яка спонукає нас переосмислити роль Бандери для України. Настав час раз і назавжди позбавитися тих негативних штампів, які на нього "ставила" радянська, а зараз – російська пропаганда. Зараз, коли проти України ведеться підривна діяльність з боку Кремля, ім'я Бандери має знову стати символом спротиву і непокори різного роду імперіалістам", – підкреслив керівник УС Андрій Левус.

Українська інформаційна служба

п. В. Ющенко.
Голови Верховної Ради України
п. В. Литвиню.
Прем'єр-Міністру України
п. Ю. Тимошенко

ЗАЯВА

Ми, колишні політв'язні, борці за Українську державу, обурені змістом відкритого українофобського листа президента Р.Ф. Д.Медведева, адресованого Президентові України Віктору Ющенку.

Ми засуджуємо безглузді претензії російського президента до Української держави, нав'язування нам другої державної мови, спільної історії, релігії, зневажливе ставлення до голодоморів та масових репресій, які пережили українці під час більшовицької окупації. Цим листом Д.Медведев принизив Українську державу, її народ і продемонстрував вперте небажання визнати українців незалежною нацією, яка має право на власну державу, історію та культуру.

Цей відкритий лист є публічною вказівкою для іромосковських сил в Україні стосовно їхньої позиції на майбутніх президентських виборах.

Д. ЧЕРНЕЦЬ,
голова Тернопільської обласної організації
Всеукраїнського Товариства
політичних в'язнів і репресованих

КОРОТКО

КОНГРЕС УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ ДЕБЮТУЄ НА ФОРУМІ ВИДАВЦІВ У ЛЬВОВІ

У Львові, в рамках проведення Львівського форуму видавців, відбулася презентація путівника для туристів "Львів – місто наших героїв" за редакцією Андрія Козицького.

Вперше в рамках видавничого форуму презентувалося видання такого типу, яке побачило світ у видавництві "Літопис". Його видрук ініціював і підтримав фінансово Конгрес Українських Націоналістів Львівщини.

Путівник присвячений місцям, пов'язаним з українським національно-визвольним рухом першої половини ХХ ст. у Львові. У маршрутах висвітлено найважливіші події початкового етапу українсько-польської війни 1918–1919 рр. та підпільної боротьби УВО-ОУН, подано цікаві факти з життя очільників українського націоналістичного руху. Вперше в краєзнавчій літературі історію визвольного руху у Львові розглянуто на тлі багатого ілюстративного матеріалу, зокрема ретельно відтворених історичних реконструкцій. Завдяки доступному і цікавому викладу історичних фактів, уперше надрукованим архівним матеріалам путівник зацікавить не тільки науковців, а й усіх шанувальників української минувшини та історії Львова.

Наталія УЛИНЕЦЬ

КИЇВСЬКА МІСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ КУН ПРОВЕЛА ЗБІР ПІДПИСІВ

Під час святкування 20-річчя Народного руху України за перебудову у Києві біля Національного палацу "Україна" КМО КУН разом з ГО "Люстрація" та Українською партією провели збір підписів на підтримку п'ятірки українських націоналістів, які 30 червня 2009 року, на виконання відповідних пунктів указів Президента Віктора Ющенка, здійснили спробу демонтажу пам'ятника кату України – Леніну.

Під відозвою з вимогою припинення кримінальної справи проти українських героїв, свої підписи поставили близько 300 осіб, серед яких були народні депутати та інші усім відомі поважні люди. Підписи будуть додані до матеріалів справи.

Прес-служба КМО КУН

ЗАЯВА

Київської міської організації КУН

9 вересня 2009 року Держдума Росії у першому читанні прийняла правки до оборонної доктрини, які спрощують процедуру використання збройних сил РФ за межами країни. При цьому значно розширено перелік підстав для їх використання, серед яких і так званий "захист громадян РФ за кордоном". У разі остаточного прийняття цих правок, російський військовий контингент може бути доправлений до іншої країни відповідним указом президента РФ на основі постанови Ради Федерації.

Таким чином "двоголові" російські імперіалісти-реваншисти усувають юридичні перепони на шляху до здійснення їхньої мети – через розв'язання військової агресії повернути собі країни колишнього "совка", тобто прагнуть реваншу. В першу чергу це стосується України. Відповідально заявляємо – агресії "двоголових" буде дано рішучу відсіч! Реванш – не пройде!

КМО КУН звертається до українців із закликом не бути байдужими до подібних посягань на нашу Незалежність та бути готовими стати до оборони рідного краю у разі необхідності. Особливо наголошуємо на тому, що сьогодні конче необхідно гуртуватися навколо чинного Президента України Віктора Ющенка, який є символом нашої свободи.

Василь КУК

Не лише скорботу, а й світлі спогади поклали 9 вересня на вітвар пам'яті галицькі соратники генерал-хорунжого Василя Кука, котрий очолював УПА після загибелі легендарного Романа Шухевича. З нагоди других роковин відходу у вічність біля його могили у селі Красне Буського району пройшло поминальне віче, в якому взяли участь рідні, ветерани УПА, представники влади, громадські діячі та односельчани. Вони разом з молодими спадкоємцями спільно помолились за незламну душу людини, котра стала символом українськості.

ПАМ'ЯТИ ОСТАННЬОГО ГОЛОВНОГО КОМАНДИРА УПА

"Леміш", "Коваль", "Юрко", "Ведмідь", "Полковник Коваль"... Кому належали ці псевдо, стало відомо лише в часи Незалежності України. Ним виявився один із провідних членів ОУН, генеральний секретар Української Головної Визвольної Ради – підпільного парламенту України Василь Кук. В історію він увійшов як головний командир легендарної Української Повстанської Армії у 1950–1954 рр., а до того керував воєнною округою УПА-Південь, на рахунок якої – найбільша за весь період національно-визвольних змагань битва під Гурбами у квітні 1944 року.

Василь Кук здобув визнання і як підпільний публіцист та історик. Одна з найвідоміших його праць – "Пашні Буряки" (підручник із конспірації ОУН) побачила світ у 1938 році, і була перекладена іншими мовами. Високу оцінку їй дав маршал де Голль, котрий скористався порадами українця, організовуючи військові підрозділи в окупованій Франції. Кук також першим запровадив випуск листівки ОУН-УПА російською мовою. Це дозволило залучити до підпільної боротьби етнічно неукраїнське і російськомовне населення. Серед творчого доробку – "Колгоспне рабство" (аналітичний огляд функціонування колгоспної

системи в Україні), цикл нарисів про життя та творчість Артема Веделя – відомого українського композитора, біографічні нариси про Степана Бандеру, Романа Шухевича, фундаментальний збірник документів "Українське державотворення. Акт 30-го червня 1941 року", праця "Марксизм-ленінізм про українське національне питання".

На честь роковин Центр досліджень визвольного руху провів у Львові презентацію книги "Українська скорбна мати", що присвячена матері Василя Кука – Парасковії. Життя її було сповнене трагізму та материнської незламності. Вона втратила п'ятьох із восьми дітей, пережила радянську та німецьку окупації, конфіскацію майна та ув'язнення в тюрмі й каторгу в "Тайшетлазі". Місцем для представлення книги в рамках XVI Міжнародного форуму видавців вибрано Меморіал пам'яті жертв окупаційних режимів "Тюрма на Лонцького", який створюється з ініціативи громадськості на базі колишньої в'язниці-катівні. Саме тут півстоліття тому в одній із камер відбувала покарання за свої ідейні погляди і за своїх дітей проста селянка, котра стала одним із символів українського жіноцтва у його ролі у боротьбі за незламну Україну.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Трищенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93

Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Львів	Мельник Євген	(0322) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценю Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55

Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятко Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР

ГІРКА ПРАВДА
І СОЛОДКА БРЕХНЯ

Щось муляє – чи то пихата самовпевненість цього молодика, чи виняткова гнучкість його ще не зміцнілого хребта, котрий на протилежних кінцях української території має властивість прогинатися в різні боки, а чи його надзвичайно чутливий ніс, здатний пеленгувати найтонші вібрації геополітичного повітря на континенті... А може, батьківська турбота цього новітнього луначарського про "здорову освічену націю" на тлі його синьої в окулярах фізіономії? Не вірю тобі! – хвалькувато кричу в його принципово розплющені бігбордівські очі, і натомість здивовано спостерігаю в їхніх глибинах ледь-ледь помітну, за трьома шарами облуди приховану ехидну посмішку...

Ще одна, або ж, за версією яйцеголових чужоземних політехнологів, безіменна ВОНА, як це засвідчують численні гігантські білі простирадла на вітчизняних автошляхах, невтомно, день і ніч ПРАЦЮЄ. Так, ВОНА ПРАЦЮЄ – і державні борги ростуть, сягнувши досі недосяжного рівня. ВОНА ПРАЦЮЄ – і нещасна, щойно надрукована у мільярдних кількостях гривня сором'язливо скуйовдилася до нечувано малого розміру, а ціни на бензин нахабно ростуть, як на дріжджах. ВОНА ПРАЦЮЄ, щомісяця слухняно звряючи свою роботу з господарем чужої країни, – і Україна платить за російський газ по 450 доларів за тисячу кубів – найбільше в Європі. ВОНА ПРАЦЮЄ – і можете забути про дешевий цукор, дешеве м'ясо, дешеву рибу. ВОНА ПРАЦЮЄ – і мільйони нещасних пенсіонерів з місячною пенсією у розмірі 600 гривень голодують...

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Отож, якщо у вас досі не було проблем – не сумнівайтеся: ВОНА ПРАЦЮЄ над їх створенням, щоб потім вас же звинуватити. І пильуйте за своїми кишнями і гаманцями – бо ВОНА ПРАЦЮЄ.

Пропоную не менш ефективний слоган для рекламної кампанії цієї не в міру активної політичної діячки: АБО Я СТАНУ ПРЕЗИДЕНТОМ, АБО Я ЦЬЙ КРАЇНІ СПОКОЮ НЕ ДАМ!..

Щодалі, то все настирливіше ці непрохані гості з політичних пагорбів лізуть мені в душу, набридають своєю легкозаймистою продажністю, і їх стає все більше, вони плодяться на телеэкранах і сторінках газет неймовірно продуктивно і агресивно... Ось той, котрий зовсім недавно так був "потрібен країні", бадьорим голодом кличе свій електорат займати сільради й табуретки хоч де-небудь, аби лиш "при владі"; ось, з гидливою гримасою, пані, котра колись проросла з тухлого озимого покоління, співчутливо-зверхньо переймається долею цих нещасних "тубільців"; а ось одважний лицар тріскучої пустопорожньої фрази, готовий знову настовбурчитися і піднятися навшипінки – на "последній і решітельний" проти проклятих буржуїв, якщо вони йому за це заплатять...

І лиш один мовчить і нічого не обіцяє. Бо колись, стоячи перед сотнями тисяч громадян і дивлячись в очі кожному з них, він пообіцяв здійснити велике диво. Йому повірили. Очі кожного з сотень тисяч горіли вогнем правди і віри. І він – згорів у тих очах. Разом з ним згоріла віра і згоріла правда, залишивши "маленьких українців" на роздоріжжі простору і часу...

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

ЗАСЛУЖЕНИЙ
АВТОРИТЕТУ числі найвпливовіших особистостей
Львівщини – М.Пшевлоцький

Журнал "MediastarTOP-100" – найвпливовіші особистості Львівщини було заперезентовано у рамках Форуму книговидавців та до

річниці перебування на медіа-ринку суспільно-політичного інформгентства "МЕДІА-СТАР". Рейтинг учасників ТОП-100 формувалася за результатами експертного опитування, яке проводилося впродовж місяця. В опитуванні взяли участь політологи, експерти соціології, представники громадських організацій Львова, депутати Львівської обласної та міської рад, чиновники, мешканці Львова. Відтак, у журналі "MediastarTOP-100", впливових та відомих особистостей Львівської області визначено у шести номінаціях: політика, влада, бізнес, ЗМІ, культура, меценати.

Одним із найвпливовіших політиків у Львівській області визначено Миколу Пшевлоцького, депутата Львівської обласної ради, заступника Голови Конгресу Українських Націоналістів, голову ЛОО КУН.

"Микола Пшевлоцький – лідер, який утверджує ідеї націоналізму" – таким знають Пшевлоцького у львівському регіоні та поза його межами. Адже саме під орудою М.Пшевлоцького КУН роз-

горнув активну діяльність у громадсько-політичній, гуманітарній сферах, проголосивши згуртування націоналістично-патріотичних сил основним стратегічним завданням партії. 2009 року з ініціативи КУН відбувся Форум націоналістичних сил Західної України за участю партій та громадських організацій 8 областей України та м. Києва. Великий резонанс в Україні мали політичні та громадські акції, серед яких мистецькі інсталяції – "Музеї просто неба": "Степан Бандера – символ нації", "Пам'ятай: ти – нащадок героїв" та ін.

Пріоритетом економічної політики М.Пшевлоцький вважає створення преференцій для дрібного і середнього підприємництва через зміну виборчого, податкового та земельного законодавства.

КУН ініціює та підтримує мистецькі та видавничі акції, зокрема він – співорганізатор Всеукраїнського конкурсу плакату, засновник премії глядацьких симпатій на щорічному Львівському осінньому салоні. Серед успішних видавничих проєктів за участю КУН – перший в українській літературі роман про УПА "Вогненні стовпи" Р. Іванчука, збірка драматичних творів Б. Стельмаха "Атентат", туристичний путівник "Львів – місто наших героїв" та інші.

Микола Пшевлоцький – прихильник здорового способу життя. Своїх дітей та онуків виховує на засадах християнської моралі та патріотизму.

Медіастар

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

ШЛЯХ ДОВЖИНОЮ
В ДВАДЦЯТЬ РОКІВ

Народний Рух України відзначає свій ювілей

Йому було байдуже, як воно називатиметься – комунізм чи незалежність. Головне, щоб самим нічого не робити і ні за що не відповідати, але щоб все було і в повному достатку. От нехай хтось стане при владі, і забезпечить мене всім необхідним.

По-друге, влада. Залишити Рух у себе в тилу, залишити його працювати з населенням і потім мати справу із згуртованою свідомою нацією? Подібні жахи на смерть лякали компартійних бонз.

По-третє, вже сформована рухівська бюрократія. Навіщо тяжко працювати в напрямку формування нації? Головне – це отримати владу. А потім видати закон-указ-наказ, і все вмить зміниться в країні. Крім того, це ж так приємно – відчувати себе вершителем долі України, користуватися всіма благами і почестями влади.

Подібні настрої поширилися і на низи, котрі також пішли легким шляхом. Справді, навіщо, не маючи ні влади, ні коштів, ні роботи, нічого, крім патріотизму, намагатися змінити суспільний устрій заради всіх?

До того ж, всі заробляли собі статки і, замість підтримки, вимагали забезпечити їм гарні умови. Та й думати і проявляти особисту ініціативу стало немов ні до чого – центральні органи Руху вже почали видавати керівні вказівки й вимагати їх виконання.

Якщо турботу про вироблення стратегії і тактики взяв на себе центр, то навіщо ламати голову і проявляти ініціативу на низах? Виконуй, що скажуть, і все буде чудово.

Ось так громадський рух захворів тією ж хворобою, котра складала суть компартійної системи. По суті, Рух перетворився в КПРС. З іншими гаслами, з іншими цілями, з іншими методами, але з тією ж тоталітарною суттю.

Це потім, коли партій стане багато, політикум підмітить цю особливість і з подивом констатує – що ж воно таке, хоч

Закінчення. Початок на 1-й стор.

яку партію почни будувати, а виходить КПРС?

Метою діяльності стали не зміна суспільства і зміни всього життя, а завдання привести рухівське керівництво до влади. От коли вся влада буде в руках рухівців, тоді Рух і наведе в країні порядок.

Порівнюючи з іншими політичними силами, слід віддати належне: Рух, а після його розколу і УНП, вміли підтримувати чистоту своїх рядів. З'являлися в їхніх рядах цінні політичні шахраї, котрі ставили за мету одурманення народу і особисте

збагачення за рахунок його пограбування, але не приживалися, переходили в інші партії.

Оця внутрішня чесність призвела до того, що, маючи благородні цілі, Рух і УНП виявилися нездатними змагатися під час виборів з відвертими брехунами, котрі обіцяли народу омріяне щастя вже завтра, відразу після обрання.

Вже на виборах почав працювати і награваний з допомогою прихвистації капітал, і привласнені чи підконтрольні ЗМІ, важливе значення відігравав традиційний владний адмінресурс.

Про потужну кампанію дискредитації вже годі й говорити. Незважаючи на те, що все в Україні очолювали колишні компартійні секретарі, що країну шаленими темпами прихвистували, вони ж, кожен майстер, кожен бригадир вбивав людям в голову щось на зразок отого "Спасибі Руху за розруху".

Був у Руху-УНП шанс перемогти політичних шахраїв у грі за їхніми, шахрайськими правилами? Звісно, ні. Наставав зоряний час відвертих демагогів.

Точніше, продовжувалася компартійна демагогія, але з модифікованою під незалежність риторикою. Ленін виявився дійсно живий, тоталітарна компартійна сутність модифікувалася і стала сутністю всіх існуючих на сьогодні в Україні політичних партій.

Сьогодні відзначаємо 20-ліття створення Руху. Це слушний час сказати найщиріші слова вдячності першим рухівцям за все те, що вони зробили для України і українського народу в перші роки свого існування.

Але це і гарна нагода проаналізувати пройдений шлях та зробити висновки.

Так, того громадянського Руху, що був тоді, вже немає, його підступно вбили. Але ми маємо приклад хоч і короткострокової, але надзвичайної успішності діяльності громадянського руху.

Тоді надзвичайна могутність громадянського суспільства продемонструвала свої можливості.

І недарма молодь намагається молотками набити пику вождю компартійної системи.

Досвід Руху вже неможливо викреслити з нашого життя. І рано чи пізно Рух відродиться і наведе гідний українців лад в Україні.

А отих вождів, оту тоталітарну систему, незалежно від червоних стягів чи сердечок, буде демонтовано з нашого життя і відправлено у небуття.

Героям Слава!

"Українська правда"

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Орт ЮСТ

БУДЬМО ГОСПОДАРЯМИ
У СВОЇЙ ДЕРЖАВІ!

До непристойности різкий, демонстративно диктаторський демарш Д.Медведева не може не розглядатися як дипломатична заява відповідального державного діяча. Дипломатією тут і не пахне. Дипломатія – це взаємне врахування інтересів двох сторін. Президент Росії безпечно і протиправно і безпідставно твердить лише про інтереси Росії. Інтереси України він вважає такими, що взагалі не існують, або не заслуговують щонайменшої уваги. Такий тон неприпустимий і неприйнятний у міждержавних відносинах. Перша персона Росії відверто декларує, що печерний шовінізм і колоніально-імперські зазіхання він розглядає як основу внутрішньої і зовнішньої політики очолюваної ним держави.

Коли ж розглядати окремі питання, яких торкається цей диктаторський монолог, то неминучі висновки: або автор заяви просто не поінформований у питаннях, про які говорить, або він свідоме нещирий.

1. Безпеченість прав росіян в Україні і українців у Росії не витримує жодного порівняння. В Україні 14% росіян. Інформаційний простір України на 85% російськомовний, діють російські школи, театри, культурно-громадські об'єднання і навіть злочинні воєнізовані бандитські формування. Шовіністична колоніальна політика Росії в Україні проводилась ще з часів імперії і зруйнування Запорозької січі. Після агресії і потоплення у крові УНР, під час колективізації, в час голодоморів 1923, 1933, 1946 років і після закінчення Другої світової війни, на місце винищених українців переселялись росіяни та особи інших

національностей. Проводилась (і триває досі!) антиукраїнська кадрова політика. Громадяни України і зараз зазнають російського інформаційного терору в Україні. В Росії понад 20 мільйонів українців (а не 3 млн., як твердять брехливі ЗМІ). Це трудові мігранти, які завжди несли в Росію культуру і науку, своєю чесною невтомною працею зміцнювали Російську державу, від Петербурга і Кубані, до Примор'я і Сахаліна, особливо розвивали економіку Сибіру і Півночі Росії. Українці в Росії повністю позбавлені національних прав, немає українських шкіл, періодичної преси, радіо і телебачення. Українська мова і національно свідомі українці зазнають переслідувань. Національна політика Росії вкрай нещира і протиправна. Ніколи не говорять про російських або єврейських націоналістів. А національно свідомий українець вважається мало не злочинцем.

2. Щодо Чорноморського флоту Росії у Севастополі. Не з самого тексту договору, а зі здорового глузду випливає, що угода Росії і України про тимчасове базування російського флоту на території України передбачає використання цього флоту для захисту спільних інтересів України і Росії проти можливих зазіхань третіх держав. Натомість Росія використовує свій Чорноморсь-

кий флот перш за все для проведення антиукраїнської колоніальної політики і силового тиску проти України. А використання ЧФР у злочинній агресії Росії проти Грузії прямо суперечить основам договору і є міжнародним злочином.

3. Економічне співробітництво двох сусідніх держав, що мають багато спільного і взаємопов'язаного, передбачає взаємоповагу, взаємовигідність і взаєморозуміння. Натомість керівництво Росії постійно проводить тактику терору, диктату і ультиматумів. Постачання і розрахунки за газ постійно здійснюються і контролюються відповідними структурами Росії і України. Але влада Росії взяла за правило час від часу на весь світ гукати, що Україна винна їй величезну суму за газ. Тобто нібито з обох боків діють некомпетентні і безвідповідальні

люди, а лиш Президент Росії "наводить порядок" у стосунках.

4. Щодо майбутніх виборів президента України, Росія не має ніякого права диктувати громадянам України, кого їм слід обирати.

"С кацапов нужно просто сбить спесь". Слід змусити їх записати у Конституції Росії, що Москва заснована сином київського князя. Біблійний Авессалом зазнав поразки у бунті проти свого батька Давида. Тому держава Ізраїль зберегла свою єдність і віру. Син Київського князя Володимира Мономаха Юрій Долгорукий ходив війною на Київ. А син Юрія – Андрій 1169 року зруйнував і пограбував стольний град свого діда, що призвело до занепаду Русі. У січні 1918 р. шляхом Боголюбського пройшов "ленінець" Муравйов, знов заливши Київ кров'ю українців. Злочинам російських шовіністів проти

України нема ліку. Дійсними підбурювачами, організаторами та ініціаторами ворожнечі між Московією і Україною завжди були приховані сіно-фашисти. В основі побудови Московської держави лежить неповага і невдячність сина-хама до своїх предків. Ось у чому принципова суть протиріч між Україною і Росією.

Перспектива розвитку відносин між Україною і Росією: взаємоповага, рівноправність, взаємовигідність, взаємне визнання прав кожного народу на свої духовні і матеріальні цінності. Дружні добросусідські відносини між Україною і Росією – в інтересах обох наших народів і всіх чесних людей.

Суспільство і правоохоронні органи мають домагатися здійснення принципу рівних прав для всіх націй. Але найперше – кожна держава, що заслуговує на повагу (Китай, Росія, Ізраїль, ісламські держави), захищає права корінної державної нації. Ми ще пам'ятаємо, як за слово "жид", що вже власне є видозміненою самоназвою і офіційним терміном у французькій (Андре Жид), польській, українській та інших мовах, можна було потрапити у в'язницю або й втратити життя. Але невідомий жоден випадок, щоб в Українській Державі притягли когось до відповідальності за образливу й принизливу назву "хохол", за пропаганду міжрегіональної ворожнечі, ненависті і зневаги до українців. У Верховній Раді знайшлася депутатка, яка знахабніла до того, що закликала "сламать хребет українському націоналізму". У парламенті держави, яка себе поважала, за таке блюзнірство їй зламали б хребет негайно – у сесійній залі. А в нас промовчали, ніби й не чули.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ЛОГІКА АБСУРДУ

Микола БІЛИЙ,
виборець

Без сумніву, більшість населення України пам'ятає кінофільм про Штірліца. І напевно, будь-яка доросла людина може згадати ще з десятка фільмів та історичних фактів про шпигунів.

Лейтмотив їх – напружена утаємничена боротьба певної держави проти своїх ворогів; чи то своя розвідка – шпигунство, чи то своя контррозвідка – вилучення іноземних шпигунів. Ідея зрозуміла навіть школярам молодших класів – то є захист державою національних інтересів своєї країни, її безпеки.

Але не так у самостійній державі України. Тут "неморальні суспільні покидки" (за влучною ідентифікацією видатного українського політолога М.Сціборського), які захопили владу шляхом обдурювання виборців, підкупів і фальсифікації результатів голосування, придумали зовсім іншу схему. Вони конституційно взяли під захист іноземних шпигунів, грабіжників народу, запеклих ворогів українства і Української держави, колишніх карателів-винищувачів кращих синів і дочок українського народу, які боролися за українську державність на українській землі, і дали цьому ворожому зброю повну свободу боротьби проти України з метою ліквідувати таку державу і повернути назад у московське підданство її громадян.

Що це: маразм, парадокс, бо-

жевілля, соціальний експеримент або фокус всесвітньо-історичного значення?!.. Не вгадаєте!..

З боку ворогів України це суперексперимент. Спроба задовольнити свою цікавість – а чи буде пограбована, ображена і принижена українська людина сприймати таку державу як свою? Бо існувати така держава могла б; а чому б і ні: панують в ній, як і раніше, чужинці, тільки ще жорстокіше експлуатують українську тяглову силу (за ворожим визначенням – не здатних до державотворення тупих хохла). Така ситуація ворогів українства задовольняє – воювати не треба (як то було в 1917–1922 рр.). Господарюй собі, а хохли нехай радіють і танцюють в День "Незалежності".

Але з боку владних українців – це велика хитрість (певне, ще Л.Кравчук так задумав)! А саме: якщо така держава проіснує довго, запишеться у всякі там міжнародні організації, то світ звикне до того, що така "самостійна" держава є, а українці за той час порозумнішають, наберуться "мужності" та й проголосують так, що жодного воріженька при владі не опиниться, а тільки патріоти України (!), і почнуть розбудову уже своєї держави і країни... Хитрував же М.Грушевський щодо настання демократії в Московії аж до того дня, коли москалі його зарізали...

Та ми ж, українці, невинувато знателюбно хитруємо... А що скаже світ, якщо українці дійсно переможуть у такій справі?!

ТЕАТР АБСУРДУ

"ВІЙНА – ЦЕ МИР",

або думки вголос

до річниці російсько-грузинської війни

Костянтин РОДИГІН

Не так давно доля привела мене до однієї Донецької загальноосвітньої школи. І ось у просторому холі на першому поверсі я побачив дивне панно, виконане у стилі вітражу, – перлину радянського образотворчого мистецтва.

На першій частині композиції були зображені двоє могутніх чоловіків у будьонівських шоломах, із трьохлінійкою та червоним прапором. Постаті червоноармійців виглядали фантастичними, складеними з гострих кутів та геометричних фігур. Праворуч від них гордо стояв боєць у касці та плащ-накидці, з автоматом ППШ і руці. Над ним кружляв білий птах, під ногами лежала свастика, за спиною бігли інші бійці та височів знов-таки червоний прапор на куполі Рейхстагу. На наступній частині вітража людей не було. Стояв лише якийсь завод, під ним грізно їхали танки, чомусь червоного кольору. Над ними летів червоний літак із величезними крилами. Стратегічний бомбардувальник, здогадався я. Після цієї картини постала інша – радянський солдат у шинелі, з легендарним автоматом Калашникова, стоїть на варті, а за спиною його височіють арсенали ядерних ракет. І, нарешті, те що мене збентежило, – ліворуч та праворуч від композиції великими криваво-червоними буквами – слово "МИР"...

Мої враження були такі сильні, що я не втримався від того, щоб записати їх на папері. Змальовуючи одне, художник несподомо показав зовсім інше. Жодна з картин не

має до миру ніякого відношення. Більшовицькі революційні воїни, що мріяли про всесвітню революцію: "Ми на горі всем буржуям мировой пожар раздуем" (О.Блок), що "залізом і кров'ю" насаджували владу Советів і знищили Українську Народну Республіку – це миротворці? У 1940-х комуністи, ціною колосальних втрат подолавши нацистську Німеччину (яку спочатку самі ж підняли з небуття, сподіваючись цим "криголамом" знищити Старий Світ зсередини), при цьому сплюндрували та поневолити половину Європи, відірвавши від світу "залізною завісою". Хіба це миротворча акція? А який "мир" прийшов до визволеної Західної України? Подальші картини репрезентують часи "холодної війни", коли грізні червоні танки їдуть творити "мир" в Угорщині 1956 р., Чехословаччині 1968 р., Афганістані 1979–1989 рр. тощо, могутній стратегічний літак приховує в своєму череві атомну бомбу, а ракети за спиною вартового з "Калашниковим" націлені на весь вільний світ...

Композиція передає підсвідомо зашифроване гасло: "ВІЙНА – ЦЕ МИР". Саме цей абсурдний девіз зустрічаємо в геніальному романі Джорджа Оруела "1984" поряд із іншими: "Свобода – це рабство", "Незнання – сила". Як же притаманні ці гасла комуністичному тоталітаризмові минулого та сучасності. І тому не дивно, що в сучасній Росії, де сталінізм офіційно реабілітовано, кремлівська пропаганда назвала напад імперії на суверенну Грузію "примусом до миру". Саме так. Тому що для тоталітарної держави мир – це війна...

МЕТАМОРФОЗИ ЧАСУ

"ПОЛІТКОРЕКТНА" ВЛАДА, або Глум над жертвовною пам'яттю нації

"Київ, старина, що ніколи не старіє (...)
Можна дивуватись тому культурному життю, де таке мистецтво було потрібне"
М.К.Реріх, 1896. Київ.

Коли вже змучений щоденщиною, то крокую до Києво-Печерської Лаври, щоб наповнитись святою енергією, яку еманує там наша земля. І хоч сьогодні там чужі волхви, дуже непривітлив, з якими хрещеною мовою годі домовитись, а їхній митрополит ніколи не дивиться людям у вічі (мабуть, соромиться того, що говорить людям неправду), але святі моці, печери, святині і земля від правіків наші, тому і все дише тут святою енергією і дає нові сили кожному, хто приходить сюди з вірою і молитвою і не слухає неправди чужих волхвів.

Так посидиш у затишку віків, наповнишся святою енергією, помолитись до Всевишнього, щоб повернув Україні те, що не мудрі віддали чужій державі невірних, і йдеш відновлений у напрямку до Святої Софії і згадуєш Почаївську Лавру, яку також віддали чужій державі. Дорогою твою увагу затримують дві бетонні голови при вході до парку, названого "Слави". І дві дати: ліворуч "1932", праворуч – "1933", а попереду архітектурна споруда, яку називають "Свічкою", хоч вона нагадує, хай простять мені її творці!, більше торговий маяк, ніж свічку. "Свічка" обставлена сталевими чорними високими хрестами, що нагадують радше риптовані, ніж хрести. Подивившись, обійдеш навколо і питаєш себе: кому ця архітектурна споруда возведена? Жодного напису, жодної символіки, жодної інформаційної таблиці, щоб нагадувала людям трагедію Голодомору. І чому пам'ятник трагедії нашого народу поставлено в парку Слави, – хто зрозуміє?

Офіційно цей монумент посвячено з нагоди 75-ї річниці Голодомору в Україні. Посвячено чужими волхвами чужої держави, які не визнають ані Української держави, ані ук-

раїнської Церкви. Мабуть тому і нема жодної інформації. Поставили, освятили за участі найвищих очільників нашої держави – і все по тому. (Музей в підземеллі закритий на заміну експозиції вже півроку. У світі на заміну експозиції вистачає однієї ночі).

Студент з Вінниці каже: добре хоч цю Свічку спорудили, може ще доповнять, а у нас місце, де НКВД замордувало одинадцять тисяч в'язнів, з волі державної адміністрації заростає бур'яном.

Посилаю ці слова студента найвищим чиновникам України.

Дивлячись на "Свічку", пригадую: в Батурині споруджено величавий пам'ятний хрест на місці трагедії 1708 року. І також без жодної пам'ятної таблиці, жодної меморіальної дошки, кому споруджено цей меморіальний хрест: замордованим російськими військами двадцять однієї тисячі батуринців чи тим, які жорстоко розправились з оборонцями Батурина і України?

І так майже в усій Україні, – відтворюємо нашу історію, але щоб не переписувати історії, як кричить В. Янунович за підказкою з Кремля. Догадуйтесь, люди, самі...

(До речі, у м. Луцьку стоїть пам'ятник Т.Шевченкові, також без напису. Мій приятель єврей каже, жартуючи: як збити праву долонь Тараса, то з під неї вилізе борідка Ільїча. Сумний жарт).

Увічнити трагедію Голодоморів в Україні (1917–1922, 1932–1933, 1946–1947 рр.) було і лишається історичною konieczністю і нашим обов'язком перед замореними і перед майбутніми. Замір та ініціатива проектодавців були слухними (але вони не були зі сторони РПЦ/УПЦ! і не вони освячували місце для меморіалу).

У меморіальних місцях мартирології народу у всьому світі надається вичерпна наочна інформація, і то кількома мовами, щоб перехожий розумів, чому і кому меморіал споруджений.

три за роки советської окупації. Навіть у роки Другої світової війни не було такого, а в "мирні роки будівництва соціалізму" сталося. Сам Хрущов визнавав, що у 1946–1947 роках в Україні доходило до канібалізму.

Залізних та ще великих хрестів ніхто із заморених голодом тоді не ставив, люди вмирали на вулицях, у хатах, клунях і на полях. Їх у більшості закопували в одній могилі-ямі без хрестів. А якщо хтось і спромігся на хрест, то був то, напевно, хрест малий і дерев'яний, часто скріплений дротом чи шнурком, бо ж цвяхів не було. І такі символи повинні бути на меморіалах пам'яті Голодомору.

Був я колись у Варшаві біля пам'ятника повстанцям у Гетто 1943 року. Дивився на той пам'ятник, і ноги самі згинаються в колінах, і ти чуєш той крик розпачу приречених, які відважились повстати за людську гідність.

Коли дивився на варшавський пам'ятник депортованим на Сході, то здається, що ти сидиш разом з тих телячих вагонах і йдеш разом з ними в темну сибірську морозну ніч.

(Я й справді двічі вже після війни їхав туди у тих телячих чи століпінських вагонах). А чим промовляє до перехожого чи туриста "Свічка"? Архітектурна споруда, і все. Жаль! Відповідна меморіальна дошка з відповідним написом на самій "Свічці" чи на плиті навколо "Свічки" хоч якоюсь мірою допомагала б відвідувачам зрозуміти її символіку.

Можна сказати, що хто хоче, той може про все довідатись і про все дізнатись в підземному

музеї. Але, по-перше, до музею не всі заходять, а до самого пам'ятника люди йдуть хоч на хвилину, – перехреститись, поставити свічку і помолитись. Пам'ятник мартирології народу повинен мати силу кликати людей до себе.

По-друге, до музею приходять або екскурсії, або спеціалісти історики чи студенти.

Біля "Жовтневого палацу молоді" – до початку німецько-російської війни 1941 року осідок республіканського НКВД, – кілька років тому встановлено кам'яний знак з написом: "Жертвам тоталітаризму", такий скромний кам'яний стовпчик. І знову: якого тоталітаризму – японського? Бракує нам політичної і моральної волі та відваги сказати правду.

Не можна будь-чого зрозуміти, не пізнавши його таким, яким воно було тоді і хто його творив. Це не для помсти, а для пам'яті жертв, для нас і майбутніх поколінь потрібне, щоб ЗЛЮ не повторилося ніколи і ніде.

А ось на всіх пам'ятниках советського часу скрізь є відповідні таблиці з іменами, хоч правда про них забріхана. Мало того, імена політичних злочинців, які поборювали не лише український визвольний рух, а й українство взагалі, у фойє НКВД-КДБ, що в Києві по вулиці Короленка, досі виписані золотими літерами. Парадокс історії та глум над нами!

Перефразовуючи Миколу Реріха, запитаймо: чия і яка культура довела нас у ХХ ст. до Голодоморів і втрати національної гідності і пошани самих себе?!

Це лише кілька прикладів тільки у Києві нашої "політичної коректності" і нешани до себе самих. Чи можна сподіватись, що інші будуть нас шанувати?!

Цих кілька думок із записника послало найвищим і міським владарям держави і міста Києва, столиці Незалежної України. Чи дійдуть і зрозуміють?

З великої любові до відвічної столиці України-Руси свої жалі записав

Степан СЕМЕНЮК,
у літо 2009, м.Київ

МАЛОРОСІЙСТВО

ЛИЦЕ МІРИ

Igor CAHKO

Наприкінці червня поточного року я мав нагоду відпочивати у кримському курортному місті Ялті. На головній набережній цього міста побачив недобудовану капличку, а на паркані біля неї щит з написом, який подаю мовою оригіналу:

"Строительство часовни на набережной памяти собора великомучеников и исповедников российских.

Дорогие братья и сестры!

90 лет назад убиением Царской семьи открылась череда репрессий и гражданского противостояния в нашей стране. В Крыму было расстреляно, замучено, утоплено более 120 000 человек. В Ялте приговорили к смерти бо-

лее 6000. Казни совершались в нескольких местах: в самом городе, на горно-лесных дачах и в акватории порта.

Возведением Часовни на Набережной мы почтим память невинно убиенных предков, исповедников и новомучеников, молитвами и предстательством которых возрождаются мир и вера, утверждаются моральные и духовные ценности, славные традиции нашего Богоспасаемого Отечества

Ваше благотворительное пожертвование будет содействовать скорому появлению этой святыни.

Наши реквизиты: (...)

Крестовоздвиженский приход УПЦ в Ливадии.

Телефоны для справок: (...)

Заказчик: Община Крестовоздвиженского храма в Ливадии Симферопольской и Крымской епархии Украинской Православной Церкви.

Застройщик: СП Альянс.

Строительство под патронатом Алексея Боярчука".

До відома читачів зауважу, що Олексій Боярчук є секретарем Ялтинської міської ради. Щодо змісту написаного, незрозуміло, хто ж скоїв ці жахливі злочини: німці, турки чи може "українські буржуазні націоналісти"? Та ні, їх вчинили більшовики-комуністи під проводом Володимира Леніна. Чому ж це замовчується? Та мабуть тому, що набережню, на якій будують згадану капличку, названо на честь Володимира Леніна. А на відстані 500 метрів від цієї споруди бовваніє пам'ятник Леніну. І стоїть цей пам'ятник на майдані, що носить ім'я Леніна. Крім цього, в Ялті є вулиця Більшовицька, а також вулиці, що носять імена Дзержинського, Свердлова, Куйбишева, Кірова та інших тогочасних комуністичних "вождів". І багато хто на Кримському півострові однією рукою молиться за душі "невинно убиєних", а другою тримає портрети Леніна та Сталіна і голосує на виборах за місцевих комуністів на чолі з Леонідом Грачом.

Тож чи щирими є їхні молитви?

м.Луганськ

Василь ЗАЄЦЬ

Правозахисник, краєзнавець, природоохоронець, дослідник національно-визвольної боротьби на Літинщині Іван Бурлака народився 7 листопада 1918 року в селі Городище Літинського району Вінницької області. Він – почесний голова Народного Руху України, ветеран товариства "Меморіал" і Братства вояків ОУН-УПА. З-під пера Івана Федоровича вийшла низка друкованих видань, в яких він розвінчує брехливий міф про "мудрість" і "чесність" колишніх правителів радянської імперії, викриває їхні неправомірні, злочинні дії. В книгах Івана Бурлаки постають образи запродавців, які служили антинародному режиму, допомагали катам заганяти в могилу свій народ.

Водночас під чесним пером літописця оживають велич і розум захисників України. Як написано в передмові до книги Івана Бурлаки "Мое запізнiле прозріння", "автор переконує читача у святості борця за самостійність України, командира групи УПА "Південь" полковника Омеляна Грабця "Батька" та його побратимів, співчутливо змальовує життя та діяльність партизанських груп та осередків".

Іван Федорович Бурлака був відомий ще і як Іван Андрійович Полянський. У 1937 році він закінчив десять класів Літинської середньої школи. В автобіографії, опублікованій у тій же книзі "Мое запізнiле прозріння", він розповідає про себе: "В цьому ж (1937) році поступив у Одеський інститут інженерів мукмольної промисловості й елеваторного господарства імені Сталіна. До війни закінчив чотири курси цього закладу. Каникули проводив у своїх батьків в с. Городище з дружиною, бо одружився в серпні 1940 року.

У селі Городище і застала мене війна 1941 р. Звичайно, у перший день війни, 22 червня, я послав листа в Одесу, в інститут, із питанням, що мені робити. Відповіді не отримав. Ще двічі посилав телеграму в Одесу, але відповіді не було. Вирішив їхати туди сам, та вже було пізно, бо у Вінниці були німці. Повернувся до батьків. Не міг себе уявити поза боротьбою з окупантами, бо ж був великим патріотом радянської держави. Члени комуністичної партії для мене були чимось величезним і недосяжним. А Ленін був для мене святом. Поступав у комсомол у 1938 році, то пережив більше, ніж на екзаменах при вступі в інститут.

Тому з перших днів окупації взявся за створення якоїсь підпільної організації, що мала пе-

рерости в партизанській загін. Звичайно, з односельцями не міг про це говорити, бо відомо, що людям надоїла та страшна "советська власть" і вони чекали захисту від німців. Понадіявся на солдатів, які якимось чином виходили з оточення чи десь відстали від своїх частин. Я дивився на солдатів, які вже боро-

на боці іншого нікому не хотілося.

"Опір німецькій владі наростав, – згадує Іван Бурлака. Розростались і загопи червоних партизанів, і загопи ОУН. До українських націоналістів долучались узбеки, грузини, казахи та інші. Вже стали називати Рух ОУН як організацію "угнетенных наро-

батьківщині людьми, ця бойова сила дуже швидко здобула неабиякий авторитет у мирного населення, навіть серед червоних партизанів, що викликало неабияку тривогу і незадоволення у колах більшовицьких керівників. З цього приводу у Івана Бурлаки читаємо: "Уже на початку 1944 року на Вінниччину

по 10 років батькам розвідників, зв'язковим, іншим червоним партизанам у Літині. Таким був і Човган Михайло – медик, який лікував червоних партизанів, пораненого "Батька". З фронту Човган прийшов офіцером медслужби. Мав ордени і медалі. Та опинився під підозрою стражів порядку. Зірвали погони, здерли бойові фронтові нагороди, кинули в підземелля на цемент, воду та сусідство із голодними пацокми. Сфабрикували справу і дали 10 років каторги. Відсидів, повернувся з Магадану разом з дружиною Іриною, яка теж за ОУН-УПА сиділа. Це зразкова сім'я медиків, живуть і понині в Літині. Про них писала місцева преса".

Якщо комусь здається, що те, що сталося з Бурченком, Човганом та іншими чесними людьми, – то якась прикра помилка, то необхідно із усією категоричністю заявити: ніякої помилки радянське "правосуддя" не допускало і ніколи не допустить, бо ним керували і керують розумні, віддані своїй справі люди, а справа їхня полягає в тому, щоб не допустити до майбутніх поколінь історичної правди, не дати історичній правді ніякої можливості перемогти московську брехню про війну. На щастя, ні комуністичним фальсифікаторам, ні її висококваліфікованим і щедро фінансованим з Москви спадкоємцям не дано спотворити голос історії, хоч для цього дуже багато роблять наші вороги. З цього приводу в "Моєму запізнiлому прозрінні" читаємо: "Наші визволителі", вигнавши німецьких окупантів з України, поставились до партизанського руху дуже вороже. Не було тут партизанів, всі українці – зрадники Радянського Союзу, і лише десь у шістдесятих роках почали визнавати, що й українці боролися в окупації проти загарбників. Я сам пережив це припинення з перших днів, коли був мобілізований в армію і відправлений на фронт. На фронті був важко поранений, тепер уже зовсім немає здоров'я, інвалід першої групи і не маю ніякої гарантії на життя. А хотілося б побачити справжню вільну Україну, а не таку, як тепер, де верховодять колишні компартійці".

Дорого заплатив Іван Бурлака, він же Іван Полянський, за своє прозріння, бо йому довелося боротися з гігантською системою брехні та фальсифікації. І, на щастя, Людина одержала велику Перемогу над злієм, зрозумівши наразі, що справді вільною Україна постане тільки тоді, коли в ній перестануть верховодити колишні компартійці.

ЛІТОПИС БОРОТЬБИ

ПРОЗРІННЯ
ЦІННОЮ ЖИТТЯ

Відділ кінноти УПА в 1943 році

лися з німцями, як на сильних вояків, котрі можуть бути командирами в партизанській боротьбі. Моїй наївності не було меж. Я вважав, що всі червоноармійці є віддані до краю радянській владі.

І от я заховав у себе на горіщі одного солдата, який кілька днів відпочивав, а я його підготовував. Потім він попросив показати дорогу на Літин, щоб, за його словами, ознайомитись з положенням. Але він пішов і не повернувся. Зустрівся з другим таким же воякою і теж мав надію, що він повинен боротися проти окупантів віддано, не рахуючись зі своїм життям. І теж були марні старання. Цей також втік".

Наївний студент, задурений брехливою комуністичною пропагандою, ніяк не міг зрозуміти того, що дуже швидко зрозумів український народ: хоч Гітлер теж був імперіалістом, душепелем волі пригноблених народів, але від того його ворог – Сталін, аж ніяк не ставав нашим другом. Боротися проти одного тирана

дов". Якимось природно тягнулись до порозуміння загопи червоних партизанів (а їх було у Чорному лісі сім) із загоном ОУН. Старалися уникати зайвих проблем, адже фактично бійці ОУН були запеклими ворогами червоних партизанів.

Та це порозуміння було лише на місцевому рівні, а центр керівництва більшовицьким опором не визнавав ніякої згоди між бандерівцями і радянськими партизанами".

Така позиція більшовицької верхівки пояснюється тим, що згода між бандерівцями і радянськими партизанами, що існувала в реальному житті, була яскравим доказом того, що політика радянської верхівки в період війни залишалась такою ж антиукраїнською, якою вона була і до війни. Справжнім і єдиним захисником українського народу, як від червоної Москви, так і від коричневого Берліна, була Українська Повстанська Армія, творцем якої стала Організація Українських Націоналістів. Створена чесними, відданими своїй

прибув могутній загін червоних партизанів з командиром Мельником і комісаром Бурченком Дмитром Тимофійовичем, який був до війни другим секретарем Вінницького обкому Компартії України. Комісар Бурченко Д.Т. зрозумів прагнення партизанського з'єднання імені Леніна вести спільну боротьбу проти німців із загонами УПА, що на Літинщині, і підтримав ініціативу... Бурченкові за його лояльне ставлення до ОУН добре перепало від післявоєнного радянського керівництва. Йому не дали високої очікуваної посади в обкомі партії, послали в м. Хмельницький на другорядні роботи, і так він дожив до "заслуженого відпочинку". Свою книжку під заголовком "Рейд до берегів Південного Бугу" не зміг своєчасно випустити одразу після війни, бо партійне керівництво не погоджувалося з більшістю описаних у книзі подій, ставило свої умови і вимагало включити до книжки прізвиська своїх лжеборців проти окупантів. Якщо Бурченка і Полянського не ув'язнили, то дали

Ровесник мого батька ще молодим нежонатим хлопцем поїхав на заробітки до Канади.

Батько з ним листувався через третю особу, бо вуйко був неписьменним.

Так проходили роки за роками. Ностальгія за рідним краєм весь час зростала, і вуйко вирішив побачити Головчинці, де народився, щоб поклонитися могилам батьків, відвідати не стару, але виснажену колгоспною працею сестру.

Приїхав за туристичною путівкою, що мала такий маршрут: Москва-Ленінград-Київ-Львів. Повідомив батька, коли буде у Львові в "Інтуриста", щоб до нього приїхали ті, хто побажає з ним зустрітись.

Батько взяв з собою сестру вуйка, яка крім колгоспного поля і церкви нічого не бачила. Поїхали і деякі односельці. Я тоді якраз вчилася у Львові й також мала можливість зустрітись з ним. То була людина виняткової щирості.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ЯК ВУЙКО
ПОВЕРНУВСЯ В СОЮЗ

В торговому залі "Інтуриста", де продавали продукти харчування і промтовари, він майже всіх обдарував, не залишив і мене без дарунка. Продавці із задрістю дивилися на цього "Святого Миколая", не приховуючи бажання одержати дарунок, то він і їх не обділив.

Через деякий час туга за рідною землею знову переповнила його душу. Він пішов у російське посольство в Канаді й запитав: "Що потрібно, щоб виїхати в Союз і що потрібно взяти з собою?" Одержав відповідь: "Якщо пів-Канади твоя, то можеш її забрати".

Невдовзі вуйко з великим багажем повернувся в рідне село. Сестру вже не застав живою, а батьківська хата вже майже не була придатною до проживання. Односельці за велику платню допомогли відбудувати житло. Пенсію він мав дуже велику (виплачували з Канади не валютою, а чеками).

Невдовзі вуйко потрапив до лікарні. Попросив, щоб підійшов до нього лікар, але медсестра відповіла, що лікар поїхав у поле, на сінокос. Вуйко вважав, що там нещасний випадок і лікар скоро повернеться, але виявилось, що лікарі і медпер-

сонал поїхали у поле заготовляти сіно для колгоспної худоби. В лікарні мав час і можливість спостерігати за порядками медичного закладу. Коли побачив, що жіночка, яка мила підлогу, в брудному одязі з немитими руками принесла йому їсти, одразу "виздоровів" і сказав моєму батькові, що навіть якщо буде вмирати, не піде в лікарню.

Вуйко в Союзі почувався дуже незатишно, він не міг зрозуміти, що то була держава, де не можна було заробити, особливо в колгоспі, а тільки вкрасти, хоча не всім та крадіжка проходила безслідно – давали строк.

Багато дивного, незрозумілого побачив вуйко на Батьківщині і не хотів тут довго жити – згас, як свічка.

Марія ГОГОЛЬ,
лікар-лаборант, голова Товариства
політ'язнів та репресованих
Свялявського району Закарпатської області

ВТРАЧЕНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Володимир МАНЬКО,
заступник голови КМО КУН

90 років тому, 30 серпня 1919 року,
об'єднані війська армії УНР та УГА здобули Київ

Було літо буремного 1919 року. Наддніпрянська Україна потерпала від тотальної війни та анархії, а її землю топтали чоботи солдатів одразу двох окупаційних армій – Червоної та Білої...

Два роки тому, в 1917 році – після падіння Російської імперії, українці стали на тернистий шлях побудови незалежної держави. Проте далеко не усі були від цього у захваті. Кісткою в горлі стала ідея вільної України як у молоткасто-серпастих більшовиків, так і у ревних захисників двоколової "єдиної і недеїмої". Тільки-но вшухли полум'яні виступи на майданах Києва та в Центральній Раді, відзвучали фанфари на честь ходи перших українських збройних формувань, як молода та недосвідчена Українська держава зазнала жорсткого спротиву з боку Тимчасового уряду, а згодом і Раднаркомом. Кульмінацією протистояння стало створення Української Народної Республіки та відхилення ультиматуму Раднаркомом. Холодним думом для українських соціалістів, які на той час очолили процес творення держави, було вторгнення в Україну більшовицької армії на початку 1918 року та звільнення, що чинили окупанти, увійшовши в Київ. Повернувшись незабаром за допомогою німців, соціалісти так і не змогли оговтатись від такого "душу".

Половина 1918 року пройшла за гетьманства. З самого початку робляться вкрай необхідні та вдали кроки з розбудови державних інститутів та армії, наведення елементарного порядку. Проте, досягши неабиякого результату, гетьман у своїх діях чомусь схилиється до входження України у майбутню Російську імперію, яка мала б бути відновлена. Незадоволені такою перспективою, українці силою усувають гетьмана від влади. Новостворений уряд під назвою Директорія проголошує відновлення УНР. У цей же час, після падіння Австро-Угорської імперії, на західних українських землях постає ще одна українська держава – ЗУНР, яка починає свою боротьбу за існування з поляками. На початку 1919 року Армія УНР не встоєє перед другим наступом російських більшовиків на Київ. Директорія доводиться поспіхом евакуюватися до Вінниці та вести війну з червоними окупантами на Правобережжі.

...Червень 1919 року. Під контролем Директорії, яка опиняється у так званому "трикутнику

смерті", залишився лише невеликий район Волині та Поділля. У критичному стані опиняється й ЗУНР. Її армія відступає під натиском поляків до річки Збруч. Голова Директорії та Головний отаман Армії УНР С.Петлюра ініціює проведення перемовин з Диктатором ЗУНР Є.Петрушевичем щодо з'єднання армій заради спільних військових дій. Перемовини проходили не легко. Головні розбіжності були в тому, що для галичан основним ворогом були поляки, а для наддніпрянців – червоні та білі росіяни. Але 16 липня витіснена поляками з території ЗУНР за Збруч 50-тисячна Українська Галицька Армія під командуванням генерала М.Тарнавського несподівано приєднується до наддніпрянців.

2 серпня 1919 року року розпочався загальний наступ об'єднаної армії супроти більшовиків. Для кращої координації військових дій було створено Штаб Головного отамана, який очолював генерал М.Юнаків. 12 серпня штаб видає наказ – йти на Київ. Для цього об'єднана армія була реорганізована в три групи військ: західну очолював полковник А.Вольф, середню – генерал А.Кравс, східну – полковник В.Тютюнник. Окрилена успіхами об'єднаної армії, яка на шляху до Києва усюди долала опір червоних, Директорія видає декларацію: "Після довгої і впертої боротьби українського народу з російськими окупантами-комуністами, наше славне козацтво рішучим наступом звільнило від більшовицького гніту велику територію України. Уряд Український має впевненість у тому, що в скорому часі при спільній допомозі повставшого робітництва і селянства буде очищена вся територія України".

27 серпня 1919 року об'єднана армія розгорнула операцію зі штурму Києва. Однак група полковника Вольфа спізнивалась, що затягнуло загальний наступ на декілька днів та суттєво вплинуло на перебіг подальших подій. Найближче до Києва підійшла група генерала Кравса. Крім того, з Білої Церкви на Київ вирушив Запорозький корпус армії УНР, до якого приєдналися

С.ПЕТЛЮРА

повстанці отамана Зеленого. 29 серпня галичани прорвали лінію оборони Боярка-Білогородка, після чого частини Червоної армії почали тікати з Києва на лівий берег Дніпра. Близько третьої години дня 30 серпня 1919 року авангард об'єднаної армії, а саме група генерала Кравса з запорожцями, вступили в Київ, а ввечері увійшли в центр міста. Силами 8-ї Самбірської бригади були зайняті Хрещатик та Думська площа. Головний Отаман Армії УНР Симон Петлюра телеграфував про своє прибуття на парад 31 серпня. Здавалося – триумф! Проте парад так і не відбувся.

31 серпня 1919 року до Києва увійшли російські білогвардійські частини Добровольчої армії Денікіна та розташувалися на Печерську. Армія йшла з Дону, окупувавши майже усе Лівобережжя. Незадовго до цієї події, 25 серпня, Денікін у своєму посланні "до населення Малоросії" заявив про єдність території "Малоросії" та Росії. "Малоросам" надавалось обмежене самоуправління з державною російською мовою. Про Київ було згадано як про "мать городов русских". Петлюра був названий ворогом, який поклав початок розтину єдиної Росії.

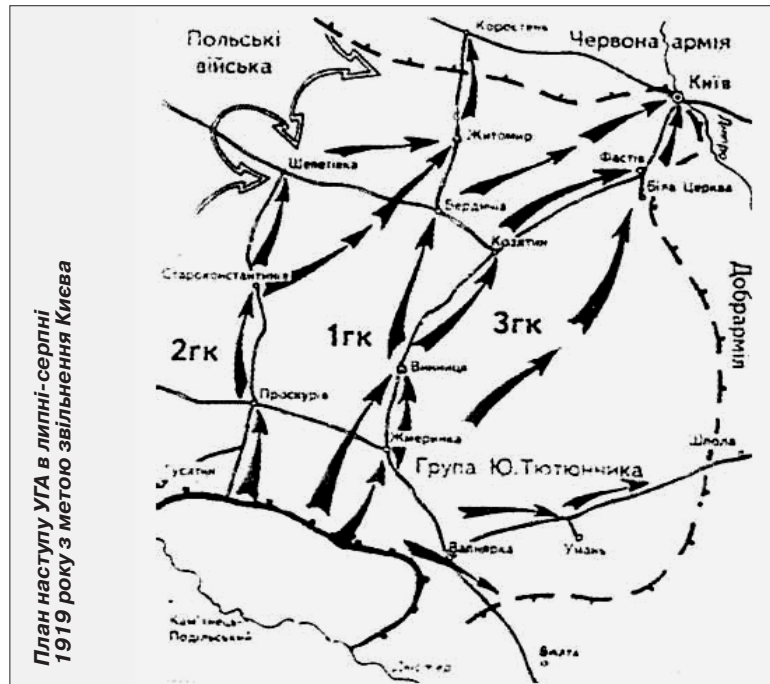
Дуже цікаві події відбувались у центрі Києва 31 серпня 1919 року. Перш за все слід зазначити, що керівництво об'єднаної армії не очікувало вступу до міста денікінців 31 серпня. Саме цей факт і спричинив відмову Петлюри провести власний парад на Хрещатику.

Близько другої години дня 31 серпня до будівлі колишньої Думи, яку зайняли частини УГА на чолі з генералом Кравсом, почали сходитись представники Київської управи. Вони зажадали відповіді на запитання: що належить Києву? Тим часом натовп киян уже зібрався на Хрещатику та Думській площі. Через декілька годин до центру міста з Печерська попрямувала колона денікінців з російським триколом, яка запропонувала провести парад разом, та поряд з українським прапором встановити російський. Генерал Кравс погодився.

В момент, коли над колишньою Думою почав майорити російський прапор, на Хрещатик в'їхав генерал Армії УНР Сальський з запорожцями, який також попрямував у напрямку Думи. Побачивши триколом, він наказав негайно його зняти.

Прапор був зірваний одним із запорожців та кинутий до ніг коня Сальського. Негайно до Сальського під'їхав білогвардійський вершник та спробував зарубати його. Але один із запорожців, які були навколо Сальського, виявився спиритнішим. Виблизнула козацька шабля. Білий неприятель впав на бруківку Думської площі. Почалась хаотична стрілянина. Кияни, які прибули на парад, почали стрімко розбігатись. Усе закінчилось тим, що частинам Армії УНР довелося залишити центр столиці та перебраться у передмістя.

Але Думська площа та Хрещатик все ще залишалися в руках галичан. Командувач генерал Кравс відбув у розташування білих задля залагодження конфлікту. Там йому заявили, що перемовини будуть проводитись лише з ним, а представники УНР будуть заарештовані та розстріляні як зрадники. Вже навечір генерал Кравс погодився на виведення своїх військ з Києва на лінію Ігнатівка-Германівка.

План наступу УГА в липні-серпні 1919 року з метою звільнення Києва

Так учорашня гучна перемога обернулася для українців поразкою. Ще один цікавий епізод. Командувачем білогвардійського корпусу, що захопив Київ, був генерал Бредов. Той самий, який служив Українській державі в уряді гетьмана Скоропадського та перейшов на сторону білих одразу після падіння гетьманату.

Лише у вересні 1919 року Головний Отаман Армії УНР С.Петлюра оголосив про початок війни з Добровольчою армією, тим самим відкривши ще один фронт загальної борні за самостійну Україну. Пізніше були два зимових походи, в проміжку яких – тимчасовий союз з поляками. Коли всі варіанти, а головне сили були вичерпані, питання про самостійну Україну довелося відкласти до кращих часів. Як виявилось, на довгих 70 років.

Багато сучасників наполягають на тому, що не потрібно зо-

КИРИЛО, ЯК ПОГАННИЙ БУРСАК...

І хто б міг додуматись, що "...в Києве царити вражда и національная нетерпимость", коли б святий отець, виступаючи перед громадянами України в українському місті Севастополі цього не сказав. А може, підказав? Підказав шлях "єднання" з Москвою. У Москві величезний досвід "єднання": "роз'єднуй та пануй".

Ні, це не Кирилові слова. "По-перше, щоб об'єднатися, треба спочатку розмежуватися". І це теж не його слова. Маловідомого Кирила з цими висловлюваннями занадто відомих авторів єднає не фраза, а суть. А вона дуже проста. Нема ворожечі – зроби її. А ми вас примиримо, приласкаємо, об'єднаємо з нами. Зіллетеся так щільно, що навіть забудете, що були колись вільними.

До речі, Кирило, як поганний бурсак, забув історію (а може й не знав) своєї церкви, кажучи, що роз'єднання суперечить волі Божій. А чи московська церква не відокремилась від візантійської? Тож вона і є розкольніцькою, тобто суперечить волі Божій. І що можна казати про людину, яка видає брехню за Слово Боже?

Леонард МАРЧЕНКО,
м.Маріуполь

ПП "СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ПІДПРИЄМСТВО ЮСТИЦІЯ"

(м. Київ, бул. І.Лепсе, 8) проводить прилюдні торги з реалізації арештованого нерухомого майна, а саме:

Лот № 1. Земельна ділянка заг. пл. 0,0632 га з недобудованим садовим будинком, що розташована за адресою: м.Київ, вул.Садова, 2, діл.№42 с/т "Дружба" та є власністю боржника Горобець Л.В. (м.Полтава, вул.Калініна, 25-А, кв. 28). Земельна ділянка належить на підставі Державного акту на право приватної власності на земельну ділянку від 07.09.2006 р., серія КВ №136157. Будинок складається з 2-х поверхів. Стіни – цегла. Перекриття – панелі. Інженерне оснащення: водопостачання, теплопостачання, електрооснащення. Майно реалізується в рахунок погашення заборгованості перед ВАТ КБ "ХРЕЩАТИК" (м.Київ, вул.Хрещатик, 8 А; Код 19364259). Стартова ціна – 357 315,00 грн. без ПДВ. Гарантійний внесок – 11 919,45 грн. без ПДВ. Торги відбуватимуться 01.10.2009 року о 12 год. за адресою: м.Київ, бул.І.Лепсе, 8 в приміщенні ПП "СП Юстиція". Реєстрація учасників припиняється за годину до проведення торгів. Гарантійний внесок вноситься на поточний рахунок № 26004176897 у ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" у м.Києві, МФО 380805, ЄДРПОУ 32277680, одержувач: ПП "СП Юстиція". Остаточна оплата за придбаний об'єкт здійснюється протягом десяти банківських днів з дня затвердження протоколу про проведення прилюдних торгів. Ознайомитися з майном можна щодня, крім вихідних і святкових днів, за його місцезнаходженням, звернувшись до організатора прилюдних торгів. Бажаючи взяти участь у прилюдних торгах необхідно звернутися до організатора торгів для подання заяв за адресою: м.Київ, бул.Лепсе, 8, тел. 454-13-40.

МЕЧ ДУХОВНИЙ

ІВАН ГОНЧАР ЯК СИМВОЛ НЕСКОРЕНОЇ НАЦІЇ

Ім'я Івана Макаровича Гончара стало відомим в усій Україні і за її межами на початку 60-х років минулого століття. Зібрані ним твори народного мистецтва, розміщені у його приватному будинку (вул. Новонаводницька, 8а), справедливо вважаються нашим національним скарбом. За роки свого життя Іван Гончар зібрав понад 15 тисяч взірців народного мистецтва з усієї України, а також близько 3 тисяч видань україніки (у тім числі й стародруки).

Олександр ФИСУН

За його ініціативи відбувся в кінці 80-х рр. з'їзд кобзарів і було організовано Спілку кобзарів, також він був одним з організаторів музею народної архітектури та побуту України в Пироговому.

В юнацькі роки Іван спілкувався з Оленою Пчілкою, ККвіткою, М.Вороним, Д.Щербаківським, Василем і Федором Кричевськими, В.Седярем, Г.Пивоваровим, слухав лекції С.Фремова, М.Грушевського. Середовище української інтелігенції формувало в ньому національну свідомість і любов до рідної культури.

Постійне вишукування вцілілих скарбів для Івана Гончара було не пристрастю збирача-колекціонера, а внутрішньою потребою доторкнути до нових обривів художньої творчості невідомих авторів, знову й знову перебувати у потоці народного духу.

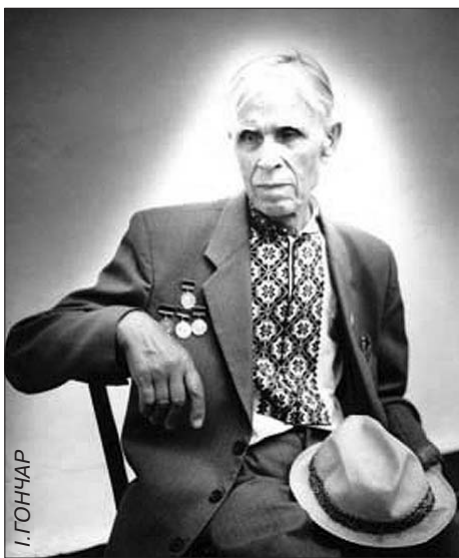
Із збирання народної творчості згодом народилась ідея організації Товариства охорони пам'яток історії та культури нашого народу, яке постало у 1967 році. Іван Гончар особисто завідував секцією пам'яток образотворчого мистецтва. В роки брешнево-сусловського ідеологічного пресу секція пам'яток при Гончареві, та й після нього (у 1974–84 рр. її очолював В. Задорожний, монументаліст), регулярно проводила свої засідання й часто зверталася до вищих інстанцій влади, щоб уберегти рідкісні історичні пам'ятки від знищення. А сьогодні (і це парадоксально!) – неможливо за злою

іронією жорстокої долі – коли, здавалося б, є всі можливості для збереження і примноження національних скарбів, цієї секції нема, оскільки ще з тих застійних років деякі функціонери доклали сил, аби знищити її. Нині є лише кероване академіком П.Толочком бездіяльне і безвідповідальне товариство байдужих.

Зараз у містах і селах відбудовуються старі культурні споруди й зводяться нові, але водночас знищують старовинні осередки народного мистецтва, розкрадаються і знищуються керамічні заводи, фабрики з виготовлення рушників, занепадають художні промисли, зникають технології народних ремесел в регіонах, втрачається високий стиль образного мислення й космогонічні мотиви творення.

Українські релігійні вірування Іван Гончар шанував і сам часто ходив до Володимирського собору слухати відправу, а вдома мав багато ікон академічного та народного стилю. Він не повчав і не нав'язував релігійних догм, як деякі нинішні лідери релігійної науки, а, пояснюючи ритуали, вводив у магнетичне поле духовних імпульсів, душевно пробуджував незрячих неофітів до сприймання краси народних ідеалів.

По-особливому – з благоговійним трепетом і бентежністю переживав української душі, глибоко народної і добротворящої – він сприймав давні народні свята, традиції, обряди, звичаї, ритуали, уважно їх вивчав і в творчості своїй утверджував їхню високу духовну силу. Його

щоденне буття, творча праця, громадська діяльність, спілкування з людьми, виважає позицією істинного українця, оборонця національних цінностей – у роки радянської задухи стали традицією-мірилом нашої українськості в усьому. Була в ньому ота Шевченківська широчина любові до братів-українців – заповітна, як молитва "обнімійся, брати мої..." Тож усе патріотичне, добромисле, чисте в діяннях, в 60-80-і роки горнулося до Івана Гончара, ним гартувалося, освітлювалося – і відроджувалося. Саме він наснажував хор "Гомін" (започаткований у 1969 р.), підтримуючи його керівника Л.Ященка, який самовіддано відроджував колядки і щедрівки, веснянки і гаївки свята Купайла, Нового року.

Слово Гончара було вистояною за роки мудрістю, живлющою водою, що струмувала із товщі проминутих віків. По музееві своєму водив неквапно. Уважний. Сердечний. Правдивий сповідник тайнств українського священодіяння.

Унікальність його постаті ще й у тому, що в ті часи ідеологічного чаду московського більшовизму та винищення всього українського, шляхетного, коли будь-

що національне трощилося, перемелювалося, аби за кремлівською моделлю М.Суслова виліпилася нова спільність – "советский народ", – він вишукував виняткові цінності народної культури українців, зберіг, систематизував їх і передав своєму народові.

Тільки 1959 року відкрився музей Івана Гончара, – і кийська молодь назвала його "народним музеєм".

У грудні 1963-го я вперше ступив у музей Івана Макаровича і відтоді не уявляв своє буття без духовного очищення багатствами образної мови мистецьких збірок, представлених перед очі у цьому музеї. Я уважно вивчав образну мову народного мистецтва, змальовував символи, осмислював глибини народної генетичної пам'яті. І тепер, відвідуючи музей нашого видатного подвижника у новому приміщенні (біля Лаври), щоразу відчуваю збентеження перед незбагненою тайною скарбів народного творення. Мова орнаментів, символів таїть у собі неосяжний Всесвіт духовних виявів України. Музей розкрило душу кожного, хто духовним зором доторкається до витворених святощів сільських магів рукою.

Туди, на Новонаводницьку, 8-а, протягом перших років його існування приходили: літератори Н.Суровцева, І.Світличний, Є.Сверстюк, І.Дзюба, В.Стус, О.Гончар, І.Шаповал, Ю.Костюк, Д.Павличко, В.Мороз, І.Калинець, В.Чорновіл, Я.Дзира, В.Яременко, М.Мушинка; кінорежисери В.Денисенко, І.Миколайчук, С.Параджанов, Ю.Ткаченко; композитори В.Кирейко, брати Майбороди; родини Їжакевичів, Стеценків; художники Г.Синиця, О.Заливаха, А.Горська, М.Стороженко, М.Малишук; етнограф В.Мицик; кобзар Н.Прудкий; хор

"Жайворонок" і велике множество патріотично налаштованих студентів столичних вузів.

У "Книзі запису вражень" (їх Іван Гончар зберіг аж тринадцять!) відбилася суспільна оцінка збиральницької діяльності нашого великого подвижника. Один з перших відвідувачів музею віщо ствердив записом у книзі: "Ваш пам'ятник – музей цей!" (26.06.1963).

Серед перших відвідувачів музею був Борис Антоненко-Давидович, який, повернувшись із сибірської каторги, записав свої глибинно точні й вичерпні визначення значущості зібраних скарбів: "Ця прекрасна колекція є матеріальним проявом високого духу нашого народу, який створив ці речі, сам того не розуміючи, що він творить і що зміг би ще створити. Ці високомистецькі витвори фактично заперечують усі закиди в примітивізм та обмеженість української культури. Народ, що може так творити, має велике майбутнє. 24. XI. 1963".

На початку 80-х цілою толокою (а це: робітники, технічні фахівці, художники, будівельники) І.Гончар звів поряд з будинком велику майстерню з високою стелею. На стелажах розкладено збірки: гончарства, різьблення, народного малярства, скульптурні портрети діячів культури, сучасників, проектні пам'ятників. Вона стала продовженням експозиції музею. Там він ліпив скульптурні портрети героїв історії. Туди на дні його народження щороку сходилося сердечне товариство шанувальників.

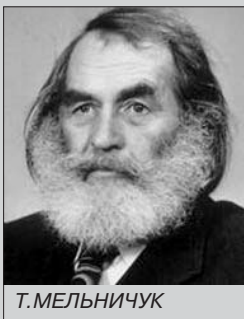
Шалезить наголосити, що з початку 60-х за ініціативи Івана Гончара почалося відродження українського колядування в Києві. В роки перебудови (середина 80-х) в його робітні вечорами відбувалися репетиції колядників, вертепників. Багато колядницьких гуртів студентської молоді, одягнені в його музейні експонати, розтікалися містом і радісно несли хвилі національного ренесансу. І наша ватага "Зореносці", яку я очолюю багато років, теж вдягалася у свити, шапки, пояси з музею Івана Макаровича.

Вже минуло 15 років, як нема серед живих Івана Макаровича Гончара. Після його кончини не знайшлося нікого із нині суцільних, хто б узяв на свої плечі ту велику його ношу. І ніхто не посів місця духовного провідника.

НАМ НЕ МОЖНА ЙОГО ЗАБУВАТИ

20 серпня, в день народження Тараса Мельничука – лауреата Національної премії імені Т.Шевченка, поета-політв'язня, автора книжок "Несімо любов планеті", "Князь роси", "Із-за ґрат", "Чага" в Івано-Франківській обласній бібліотеці для дітей відбулася літературно-мистецька година під назвою "Згубний вітер – на українське сонце".

Організував і вів дійство голова ради Клубу творчої інтелігенції Прикарпаття, член правління Івано-Франківської "Просвіти", заслужений діяч мистецтв України, письменник Ярослав

Т.МЕЛЬНИЧУК

кадебісти двічі запероторювали уродженця Косівського району до тюрем, конц-

Ярош. Він зокрема значив, що Тарас Мельничук – один з найбільших українських поетів другої половини двадцятого століття, невтомний борець проти радянського комуністичного режиму – за незалежну самостійну Україну. Тільки за активну літературну діяльність

таборів, у тім числі – на далекий російський Урал.

Коли у квітні 1979 року Тараса вдруге ув'язнили, то на судовому процесі судді ехидно питали у підсудного, де він працює. "Я пишу вірші", – відповідав Мельничук. "Та ми знаємо, що ви там щось пишете, але нас цікавить, де ви працюєте", – не вгавали зловязики цинічні судді...

Багато віршів Тараса Мельничука 70-х років минулого століття актуальні й тепер, надто після шовіністичної маячні президентства Російської Федерації Д.Медведева.

Я їду сьогодні по етапу,
Як на вірну смерть йшли колись.

Ось воно московське гестапо
Во стране із золотих беріз.
Або – інші дві строфи:

„Достить це лишилось
Золота в Росії, але тюрем – сотні.
Згубний вітер русського фашизму
Курс тримає на українське сонце..
Шибениць нема – це не епоха Цезаря,
Не кривавий гімлерський харизм –
Під російським золотом безрозумним
Наступає хижо брешневський
фашизм..

Самобутньому поету – Князю роси виповнився б 71 рік, але вже 14 років його нема між нас.

Надія ГРИГОРІВ,
голова секретаріату
Івано-Франківської обласної управи ВЛУЖ

Видавець Конгрес українських
Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький, Ярослав Радевич-
Винницький, Степан Семенюк.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь
Степан, р/р №26008013932801 у філії
"Центральне регіональне управління ВАТ
"Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ,
МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у
комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу українських Націоналістів.

Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна
компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного
товаровиробника. За достовірність реклами
редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє точку
зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Листування лише на сторінках газети.